

Hodnocení vedoucího diplomové práce – praktická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Stanislav Slovák		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	Režie a scenáristika/ateliér Audiovizuální tvorba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2024/2025
Název práce	Levárna		
Vedoucí práce	prof. Mgr. MgA. Jan Gogola ml.		

Jak je všeobecně známo, tak žijeme v době vnitropolitických, geopolitických i planetárních problémů, a to často v dramatickém až tragickém a narůstajícím rozměru. Na filmu Levárna pak oceňuji nejen to, že se k jednomu z těchto globálních témat neboli k civilizačnímu pnutí mezi konzervativismem a progresivismem vztahuje. Podstatný mně totiž přijde i způsob, kterým tak Stanislav Slovák činí. Je to totiž právě i žánr komedie, respektive humor jako takový, co se může stát prostředkem k tomu, abychom získali od vážných témat různého druhu jednak odstup umožňující zamyšlení zbavené kolikrát až nenávistných afektů, ale také abychom zažili čím dál vzácnější zkušenost sdílení napříč generačními, sociálními, politickými a mezinárodními kontexty tam, kde se lidé ještě chtějí a umějí smát. Tak, jako se to u nás na výše uvedené téma podařilo například díky seriálu Most nebo v zahraničí v souvislosti se srbským filmem Parade či s norským titulem Je mi ze sebe špatně.

Ani u komedie přitom samozřejmě neplatí to, že by byla sama o sobě zárukou úspěšného výsledku. Na něm Slovák dlouhodobě pracoval prostřednictvím mnoha verzí scénáře, jehož redukcí dosáhl výraznější sevřenosti a gradace vyprávění z hlediska vracejících se a dohraných motivů včetně zaklnutí příběhu tam, kde začal, a to s hravě uvolňující pointou v podobě otevření piva motorovou pilou. Za adekvátní rovněž považuji volbu vyprávět nikoliv v tradiční stylizaci komické exprese, nýbrž v rovině civilního nadhledu, co se pojetí mizanscény včetně herectví týče. Slovák touto estetikou všedního dne umocňuje vnitřní napětí příběhu oscilujícího mezi realismem a hyperbolou.

Právě prolínání reálnosti s absurdností tvoří dominantu vyprávění. Uspořádat na základní škole Den leváků totiž zní jako výstřelek progresivistické ideologie, ale Slovákovi se zároveň daří inscenovat situace, z nichž je konstelace zvýhodnění praváků vůči levákům patrná. Vždyť jen to právě je to ořechové, abych parafrázoval protagonistu Vaška. Důležitým momentem je také jeden z důsledků Dne leváků, který napomohl antagonistovi Vaška učiteli Klechovi v nazření toho, že jeho vada řeči nejspíš souvisí s násilným přeučováním leváků na praváky, což byla v minulém století běžná mezinárodní praxe. Dalším projevem kontextualizovaného humoru je postava Roma Jardy, který jako spolupracovník Vaška dění tu a tam s nadhledem glosuje se zkušeností toho, kdo ví o diskriminaci svoje a komu tak patří i závěrečná replika směřující k Vaškovi, který podle vlastních slov nedosáhl požadované satisfakce a musí nadále řezat pilou pro praváky. „Musíš se přizpůsobit.“, zní zasvěcená rada Jardy.

Nedostatky snímku shledávám v absenci výraznějšího komického aspektu ve scénách učitele Klecha, v popisně se opakujícím záběru na chodbu školy během Dne leváků, přes kterou zní navíc píseň, jejíž slova působí jako zavádějící komentář.

Celkově vzato ovšem film hodnotím pozitivně. Za jeho ústřední vzkaz považuji otázku po hranicích, jakkoliv opodstatněné tendence zamezit civilizačním diskriminacím

nejrůznějšího druhu. Jestliže nebudeme ochotní a schopní i samotné emancipační procesy vnímat také třeba s komediálním odstupem, tak se můžeme dočkat akcelerující a fundamentální atomizace společnosti zbavené pěstování také toho, co nás sjednocuje. Vždyť každý z nás je v určitém kontextu většinou a v jiném menšinou, ale stále je každý z nás prstem na společné dlani. A tou dlaní mám na mysli planetu, která není ani pravá, ani levá.

Otázky k obhajobě:

Uvažoval jste o tom, uchopit v komické nadsázce ve výraznější formě také postavu učitele Klecha?

Umocnila tvorba filmu Vaši levorukou identitu?

Návrh klasifikace **A-výborně**

V(e)Salaš dne 4.6.2025

.....
podpis vedoucí/ho práce